

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/235/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212352
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8812212352.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobkyne: O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, M., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne: Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou, so sídlom Slnecná 765/3, Malinovo, o ochranu spotrebiteľa, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/309/2012-183 zo dňa 23.03.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že upresňuje, že Zmluva o úvere č. 803401001 bola uzavretá dňa 21.9.2011.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2010 (správne 21.9.2011 - pozn. odvolacieho súdu) uzavretá medzi žalovaným a žalobkyňou je neplatná. Zároveň určil, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzavretie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 1 ods. 1, § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 80 Občianskeho súdneho poriadku, § 34, § 35 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 40, § 52 ods. 1 a 2, § 52 ods. 3 a 4, § 53 ods. 1 a 3, § 53 ods. 4 a 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d), § 497 Obchodného zákonníka.

V odôvodnení uviedol cit.: „Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala určenia, že úverová zmluva č. 803401001 je neplatná, určenia že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný. V prípade nevyhovenia sa domáhali alternatívneho petitu a to určenia, že úver podľa úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov a určenia, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný ako aj nahradenia trov konania.

Žalovaný ako spoločnosť a žalobkyňa ako klient uzavreli dňa 21.09.2011 N. o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobkyňi v sume 350 eur. Dlžník, žalovaná sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 322,- eur t. j. celkom čiastku 672,-

eur, ktorú sa zaviazala tento uhradiť v 12 tich mesačných splátkach splatných po 56- eur začínajúc dňom 24.10.2011 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Zmluva je datovaná dňom 21.09.2011 a je opatrená podpismi mandatára Poláčková ako aj podpisom žalovanej ako dlžníka. Peniaze mala prevziať toho istého dňa.

Podľa bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Z uvedeného vyplýva, že odplata za úver 322 eur je skoro 100 % výšky samotného úveru. Úverová zmluva ako zmluva o spotrebiteľských úveroch vôbec neobsahovala zákonom predpísané povinné náležitosti a to viacero. Spôsob, akým si žalobca dohodol odplatu za úver je možné považovať za obchádzanie zákona, ktorý upravuje spotrebiteľské zmluvy a ich náležitosti. Zmluvné podmienky uvedené v zmluve je možné považovať za nekalé a neprijateľné. Tomuto faktu nasvedčujú a preukazujú ďalšie listiny predložené žalobkyňou a to zápisnice, čestné prehlásenia a iné nachádzajúce sa v spise na čl. 42 až 64.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX je neplatná ako celok pretože obchádza zákon o spotrebiteľských úveroch. Úverová zmluva ako zmluva o spotrebiteľských úveroch vôbec neobsahovala zákonom predpísané povinné náležitosti a to viacero, tak ako ich stanovuje § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide minimálne o úrokovú sadzbu a RPMN ako jedny z najdôležitejších Spôsob, akým si žalobca dohodol odplatu za úver je možné považovať za obchádzanie zákona, ktorý upravuje spotrebiteľské zmluvy a ich náležitosti a za zavádzanie spotrebiteľa v snahe dosiahnuť vyššie úroky a poplatky než aké pripúšťa zákon. Výška poplatku je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi pretože dosahuje skoro 100% výšky samotného úveru. Súd má za to, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem pretože potrebuje vedieť skutočnú výšku dlhu voči žalovanému, keďže úver ešte celý neuhradila. O podobných praktikách a konaní svedčia žalobkyňou predložené čestné prehlásenia písomnosti z iných obdobných konaní a rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku vo výške 322 eur, ktorý žalovaný v 1/3 považuje za úrok a v 2/3 za náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu s administratívou s tým spojenou pri úver 350 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010. Tento záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011. To, že poplatok je v1/3 za úrok v zmluve nie je uvedené. Spresnenie toho z čoho poplatok pozostáva je uvedené len vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú písané drobným písmom a nachádzajú sa na druhej strane zmluvy. Ide o predtlač a jednoznačne nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku.

Súd preto teda vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Odplata - poplatok za úver je v danom prípade rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy, pretože o tejto výšky poplatku sa odvíjajú mesačné splátky. Pokiaľ dohoda o poplatku teda odplate je neplatná, úverová zmluva stráca ako taká svojej opodstatnenie, preto je dôvodné podľa názoru súdu žalobe o neplatnosť celej úverovej zmluvy vyhovieť a to nie len v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov.

Čo sa týka tvrdenia, že žalobca nie je spotrebiteľ, tieto tvrdenia sú tiež podľa súdu absolútne nedôvodné a zavádzajúce. V danej veci je zrejmé, čo vyplynulo z výpovede žalobkyne, že pri uzavretí zmluvy vystupovala ako spotrebiteľ pri zohľadnení tohto, na čo použila finančné prostriedky z úveru. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. 6Co/84/2011. Doklady predložené žalovaným, a to dodatok k zmluve podpísaný neskôr, iniciovaný samotným žalovaným a podpísaný len za jedným cieľom v tomto smere nemôže nič meniť.

Na základe vyššie uvedeného, výsledkov vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd žalobe ako dôvodnej vyhovel. Keďže súd vyhovel žalobe a to prvému petitu a to celému ako dôvodnému, nebolo potrebné už potom rozhodovať o alternatívnom petite žalobkyne.“

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný.

Namietal, že v predmetnom prípade nemožno žiadať neplatnosť právneho úkonu ako takého vzhľadom na ust. § 41 Občianskeho zákonníka. Neplatná by bola len tá časť odplaty, ktorá by podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu. Konceptiu celkovej neplatnosti zmluvy nemožno vyvodíť ani z komunitárneho práva a ani prípadná nekalá obchodná praktika nemôže byť v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ dôvodom neplatnosti celej zmluvy. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci C-453/10 Perenič, Pereničová/S.O.S financ a C-26/13 Kásler, Káslerné Rábai. Ustanovenie § 53d Občianskeho zákonníka vzhľadom na § 879r Občianskeho zákonníka sa v danej veci neuplatní. Nie je možné opomenúť ani ústavnoprávny princíp zachovania platnosti zmluvy. Zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Zmluva sa uzatvárala podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva. Zmluva o úvere sa bez ohľadu na dohodu zmluvných strán riadi Obchodným zákonníkom. Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným, podporným právnym predpisom. Súd sa riadne nevyrovnal s charakterom zmluvy o úvere a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Dohodnutie administratívneho poplatku nie je v rozpore so zákonom a dokonca samotný Obchodný zákonník ho pozná a ustanovuje. Slovenská právna úprava v oblasti úverov účtovaniu poplatku výslovne nebráni. Zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne spomína niektoré poplatky. Obchodný zákonník v ust. § 499 v prípade zmluvy o úvere okrem platenia samotných úrokov umožňuje aj dojednanie tzv. poplatku za rezervovanie peňažných prostriedkov. Neprijateľnosť poplatku nie je možné vyvodíť ani zo samotného zákona o spotrebiteľských úveroch, a to vzhľadom na znenie jeho ust. § 9 ods. 10. Dôvod neplatnosti v zmysle § 41 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje len na časť poplatku, ktorá by bola neprijateľná a žalovaný by mal nárok na primeranú výšku poplatku. Zmluvu o úvere nie je možné posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, preto zmluva nemusí obsahovať údaj RPMN. Žalobkyňa nemá postavenie spotrebiteľa, vzťah účastníkov konania je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie je vôbec na mieste. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, prípadne aby rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu poukázala na znenie novelizovaného ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 MCdo 12/2014. Neplatnosť zmluvy o úvere je možné vyvodíť zo skutočnosti, že úver je úžerný pre jeho odplatu, žalovaný sa snažil svojím konaním odňať žalobkyni právo domáhať sa ochrany jej spotrebiteľských práv tým, že zneužil vedomosť a zaškrtol účel úveru na zamestnanie, zmluva obsahuje množstvo neprijateľných podmienok obsiahnutých vo všeobecných obchodných podmienkach, zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Za poplatok na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy žalovaný žalobkyni neposkytol reálne plnenie, navyše predmet poplatku je neurčitý. Poukázal na rozhodnutie súdneho dvora EÚ sp. zn. C-143/13, Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 z 13.09.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/321/2012 z 10.09.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/84/2011 z 26.05.2011. Navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu ako aj na jeho internetovej stránke a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania, alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní

a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o úvere zo dňa 21.09.2011 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobkyni za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobkyne. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybnosti dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

Obchodný zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy úpravu neprijateľných podmienok spotrebiteľských zmlúv neobsahoval. Tento právny predpis v širšom rámci súkromnoprávnej úpravy, ktorej základným všeobecným predpisom je Občiansky zákonník, má postavenie predpisu špeciálneho. Ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka priamo ukladá riešiť otázky Obchodným zákonníkom neupravené podľa predpisov občianskeho práva. V tejto súvislosti je právne významné ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Vychádzajúc z uvedeného v dôsledku nedostatku inej právnej úpravy neprijateľných podmienok pri zmluvách o úvere, ktoré síce boli uzatvorené podľa prísl. ustanovení Obchodného zákonníka, avšak majú spotrebiteľský charakter v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, je potrebné vychádzať z ust. § 53 Občianskeho zákonníka upravujúceho analogický prípad. Inak by sa minula účinkom do nášho právneho poriadku implementovaná Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že zmluva bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka, predmetná vec sa však týka záväzkovo - právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

Odvolací súd konštatuje, že na predmetnú zmluvu sa zároveň vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ). Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka. Zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ZoSÚ, a to konkrétne úrokovú sadzbu (túto je možné vyvodiť z výšky poplatku uvedeného v zmluve, počtu splátok v spojení s bodom 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, čo spôsobuje neprehľadnosť a spotrebiteľovi de facto znemožňuje získať zrozumiteľné, náležité informácie o základných podmienkach zmluvného vzťahu, do ktorého vstupuje), zmluva neobsahuje ani údaj o RPMN, priemernej hodnote RPMN.

Zo dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplynulo, že tretina poplatku, ktorý bol dohodnutý vo výške 322 Eur predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny predstavujú administratívny poplatok (bod 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Úroková sadzba v danom prípade dosahuje výšku 30,66 % ročne (vzhľadom na skutočnosť, že splatnosť úveru bola 12 mesiacov). Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje

úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska (<http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/URSADZ/PUM/0710-01-2011.XLS>) boli priemerné úrokové sadzby pri nových úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby do 1 roka v septembri 2011 (09/11), kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 7,30 %. Úverová zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 21.09.2011 bola so splatnosťou 12 mesiacov, t.j. do jedného roka. Úroková sadzba predmetného úveru je tak viac ako 4-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Vo vzťahu k nákladom na uzatvorenie a vypracovanie zmluvy, ktoré predstavujú 2/3 poplatku vo výške 322 Eur odvolací súd uvádza, že poplatok je v tejto časti neúmerne vysoký. Dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide, pričom výška poplatku - 214,66 eur predstavuje 61,33 % zo sumy poskytnutého úveru, a takto neúmerne vysoký poplatok bez bližšej špecifikácie jeho výšky a účelnosti je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka).

V konaní absentuje dôkaz, že žalobkyňa ako spotrebiteľka s jeho podstatou bola oboznámená, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčené náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podstatou administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Je za hranicou rozumného úsudku, aby poplatok vo výške presahujúcej polovicu sumy poskytnutého úveru sledoval výdavky spojené s administratívnou činnosťou.

Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Zmluvná podmienka v zmluve o úvere zo dňa 21.09.2011 - dojednanie administratívneho poplatku vo výške 214,66 eur nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie, a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov neprijateľná.

Pokiaľ ide o možnosť moderácie výšky úrokov a administratívneho poplatku, odvolací súd v tomto smere poukazuje na článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“). Z uvedeného článku vyplýva, že vnútroštátne súdy sú povinné iba neuplatniť nekalú podmienku, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, nemôžu však zmeniť jej obsah. Pokiaľ by vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, ktoré sú uvedené v takýchto zmluvách, mohlo by sa tým ohroziť splnenie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice. Táto možnosť by totiž mohla prispieť k odstráneniu odstrašujúceho účinku pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúceho v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia, keďže predajcovia alebo dodávatelia by sa totiž mohli pokúšať dotknuté podmienky používať, pretože by vedeli, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by vnútroštátny súd zmeniť zmluvu v potrebnom

rozsahu, a tak by ich záujmy ostali zabezpečené. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 nemožno chápať tak, že vnútroštátnemu súdu v prípade, že zistí existenciu nekalej podmienky v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, umožňuje zmeniť obsah uvedenej podmienky namiesto toho, aby ju voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnil (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquínovi Calderónovi Caminovi, bod 65, 69, 71).

S poukazom na uvedené odvolací súd musí prisvedčiť záveru súdu prvého stupňa, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa, čo daný úkon - zmluvu o úvere ako celok robí neplatným v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil.

So spresnením podľa § 164 O.s.p., že zmluva o úvere č. 803401001 bola uzavretá dňa 21.9.2011, ako to vyplýva zo zisteného skutkového stavu súdu prvého stupňa a nie 21.9.2010, čo nesprávne uviedol prvostupňový súd vo svojom výroku. Uvedená chyba je omylom v písaní bez akéhokoľvek vplyvu na vecne správne rozhodnutie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v zmysle § 224 ods. 4 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.